

Godfried Nevels

**DUTCH
IN THE
USA**

Nederlandse muzikanten in Amerika



Uitgeverij Aspekt

INHOUDSOPGAVE

- 7 VOORWOORD
- 11 ONDERWEG NAAR AMERIKA
- 21 SHOCKING BLUE
VAN BANANARAMA TOT NIRVANA
- 37 TEE-SET
'ROCKSTARS FROM HOLLAND'
- 51 MOUTH & MACNEAL
'AMERIKA IS MIJ OVERKOMEN'
- 65 FOCUS
'DUTCH MASTERS OF MUSIC'
- 83 HERMAN BROOD
SATURDAY NIGHT IN DE BOTTOM LINE
- 101 NEW ADVENTURES
DE BRIEF VAN CHUCK
- 117 DIESEL
SAUSALITO, SUCCES & STEPHEN KING
- 133 TIME BANDITS
VAN LOS ANGELES NAAR SCHOONOORD
- 147 POWERPLAY
VERRASSING IN DE PLATENBAK
- 165 BOLLAND & BOLLAND
OP ZOEK NAAR DE PERFECTE POPSONG

- 179 FATAL FLOWERS
IN WOODSTOCK, NEW YORK
- 195 SLEEZE BEEZ
80 CONCERTEN IN 120 DAGEN
- 213 THE WATCHMAN
EASY RIDERS VAN DE BRABANTSE PEEL
- 229 LOÏS LANE
'DIE MUZIKALITEIT HEBBEN MAAR HEEL WEINIG MENSEN'
- 241 BETTIE SERVEERT
OPENEN VOOR PEARL JAM?
- 257 MARTYN LENOBLE
'LOS ANGELES IS MIJN PLEKJE'
- 271 JW ROY
DE AMERIKAANSE BRABANDER
- 283 THE GATHERING
'AMERIKA? OK, WE GAAN!'
- 295 ZZZ
AFSCHEID VAN LOU REED
- 309 WITHIN TEMPTATION
JONGENS DROOM WORDT WERKELIJKHEID
- 323 LANA WOLF
'COUNTRYMUZIEK IS MIJN LEVEN'
- 337 ROMI CAGE
NIET GESCHOTEN IS ALTIJD MIS
- 351 DANKWOORD
- 353 LITERATUURLIJST
- 365 FOTOVERANTWOORDING

VOORWOORD

Go West Young Man! In de achttiende en negentiende eeuw was het iets als een strijdkreet die ondernemende en assertieve nieuwe Amerikanen opriep steeds meer delen van het grotendeels nog onontgonnen continent te veroveren en er hun nieuwe toekomst op te bouwen. Dat lukte al heel snel en leidde uiteindelijk tot het ontstaan van het grote en veelbelovende land zoals we dat nu kennen. In de tegenwoordige tijd, nu Amerika niet alleen politiek en economisch maar ook cultureel de belangrijkste speler is geworden, heeft die roep een heel andere lading gekregen. Zoals Godfried Nevels in dit kleurrijke boek uitputtend betoogt, is het ook een streven geworden dat voor veel Europese, en dus ook Nederlandse, muzikanten belangrijk is geworden. Waarom groot zijn op de Nederlandse podia en hitparades als er daar, over de oceaan, het eigenlijke walhalla ligt? Daar waar de popmuziek geboren is, het land dat allesbepalend is voor het werkelijke sterrendom en internationale status. We weten allemaal dat Golden Earring er aan de roem heeft geroken, en meer dan dat. Het is uitgebreid elders geboekstaafd. Maar dat zoveel meer Nederlanders de sprong hebben gewaagd wordt in dit boek beschreven op een manier die bijna verbluffend genoemd kan worden. Het zijn verhalen over dromen en teleurstellingen, over zaakwaarnemers en promotors die zich als geboefte ontpoppen. Maar ook verhalen van kleine én grote successen. Sommige laten zich lezen als een jongensboekverhaal met een niet altijd heel succesvolle, maar bijna altijd positieve afloop.

Er waren ook de mindere ervaringen. Zoals van Herman Brood, door de Houston Press als de nieuwe Mick Jagger binnengehaald, en ook door het

publiek als een nieuw, gretig rock 'n roll dier gezien. Maar na een miserabel optreden in de New Yorkse Bottom Line (toepasselijke naam...) waar Herman na een iets te gretige inname van margarita's (bij gebrek aan de noodzakelijke speed) struikelend zijn teksten verhaspelde, was het ook meteen afgelopen met zijn Amerikaanse Droom.

Er werd dikwijls wat lacherig en schamper over gedaan, over Nederlandse bands die 'het' wilden maken in Amerika, en inderdaad, dikwijls gingen de droom en de ambitie niet helemaal gelijk op met realiteitszin. Maar hé, er was in de vroege jaren zeventig wel degelijk sprake van een Dutch Invasion in de VS, met topnoteringen voor bands als Tee-Set, Shocking Blue en de George Baker Selection. En als je ziet dat ook de Earring en Mouth & MacNeal top-10 noteringen halen in de Billboard lijsten dan is de verleiding wel heel groot om het ook te proberen. Vooral in de jaren negentig werden Nederlandse bands zelfs dikwijls gesubsidieerd om naar Austin, Texas te vliegen teneinde daar op het jaarlijkse uiterst invloedrijke South by Southwest festival op te treden. In mijn herinnering leverde dat zelden meer op dan 'een goeie ervaring' en zeker, dat is ook wat waard. Ik was er niet altijd bij, maar de enige keer dat ik een groot publiek werkelijk uit hun dak zag gaan was bij De Dijk. Maar ja, die zongen in het Nederlands en hadden geen ambitie om het in Amerika 'te gaan maken' (hoewel... wat zou er gebeurd zijn als Solomon Burke was blijven leven?).

Voor liefhebbers van opvallende statistieken valt er veel te genieten in dit boek. Welke band kan zich beroemen op de meeste optredens in de VS? Juist ja, Bettie Serveert (27 tours!) nog vóór de Golden Earring. Maar wie staat er op de derde plaats? Raad je nooit: Ad van Meurs, alias the Watchman. Hij noemt zichzelf 'allerminst een Amerika-hijger' maar hij bereisde, net als JW Roy (die eigenlijk 'van alles houdt' in Amerika), het land ook dikwijls als liefhebber, van de muziek maar vooral van de uitgestrektheid van staten als Oklahoma, die hem aan zijn eigen Peel doet denken.

Een van de vele rode draden die in al deze verhalen te lezen zijn blijft toch: de meeste muzikanten zien erop terug als een geweldige ervaring, iets wat je meegemaakt moet hebben, aan Amerika geroken, in limousines rondgereden, hun allergrootste muzikale helden ontmoet (of op zijn minst even langs het zwembad van hun hotel hebben zien lopen...) en er voor volle zalen gestaan. Maar er kwam ook meestal weer op zeker moment een einde aan, hoewel Bettie Serveert opvallend lang een lieveling bleef in het alternatieve circuit. Nederlanders zijn toch minder Darwinistisch dan Amerikanen. Ze realiseren zich

pas gaandeweg dat, als ze écht mee willen doen in Amerika, er waarschijnlijk maar één manier is om het te doen: je daar ook vestigen, huis en haard achter je laten. Dat advies kregen de broers Rob en Ferdi Bolland, die als producers en schrijvers zelfs de nummer 1 van Billboard haalden met *Rock Me Amadeus*, maar ze gingen er niet op in. Zelfs de Golden Earring durfde dat uiteindelijk niet aan, zoals Ruud Jolie van Within Temptation nog eens in herinnering roept, en hijzelf ook niet: 'Amerika is natuurlijk zo'n land waar je minder makkelijk op de bonnefooi even naar toe gaat om zieltjes te winnen.' En nee, zeker niet als je vlieg angst hebt zoals Willem Duyn van Mouth & MacNeal en het land dus nooit via eigen waarneming zou kennen.

Kenmerkend is ook de ervaring van een van de andere in dit boek geïnterviewden, Rob Vunderink van Diesel, die de afwezigheid van die typisch Nederlandse kinnesinne in de VS aanstipt: 'In de VS merkte je dat mensen het leuk vinden als een ander succes heeft. Dat was ik in Nederland niet gewend.' Maar wat uiteindelijk de ervaringen van al deze Nederlanders, en de vele teleurstellingen, het best samenvat is de uitspraak van Suzanne Klemann van Loïs Lane, na de indrukwekkende ervaringen van dit duo met Prince. Nadat ze heeft uitgelegd waarom zij ondanks de grote beloften het vertikten naar zijn muzikale en andere pijpen te dansen zegt ze over Amerika: 'Prestatiegericht alleen maar, verder alles ontziend. Niet meer kijken naar je medemens. Het is ook wel leeg op een bepaalde manier. Maar als ze niet zo zouden zijn zoals ze zijn, dan zouden ze ook niet zo excelleren in wat ze doen. De drive die daar achter zit is niet normaal. Dat kunnen wij niet evenaren.' Wijze woorden, die veel Nederlandse muzikanten zullen beamen. Lees dit boek maar.

Jan Donkers



SHOCKING BLUE

-
**VAN BANANARAMA
TOT NIRVANA**

Highlights USA: single *Venus* #1 Billboard Hot 100 & gouden plaat (1970) / single *Mighty Joe* #43 Billboard Hot 100 (1970) / single *Long and Lonesome Road* #75 Billboard Hot 100 (1970) / album *The Shocking Blue* #31 Billboard Album 200 (1970) / Amerikaanse tournee (1970) / optredens *The Tonight Show Starring Johnny Carson* en *The David Frost Show* (1970) **Highlights Canada:** single *Venus* #1 Top Singles (1970)

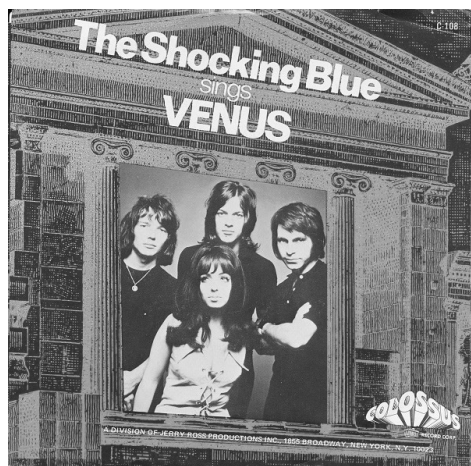
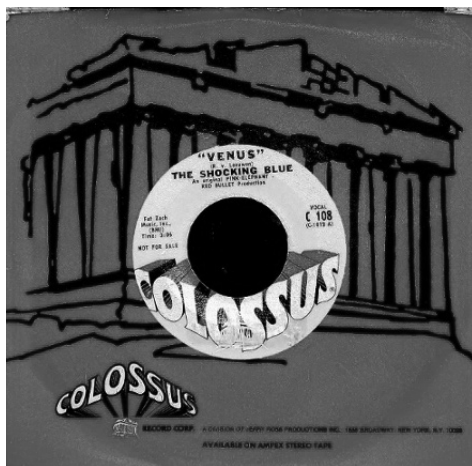
Bassist Klaas van der Wal: ‘Voor mij persoonlijk is het de leukste tour die ik ooit gedaan heb. Alleen al om het feit dat ik ook veel met Amerikanen optrok. (...) Je komt zoveel dingen op televisie tegen en dan denk ik: hé dat ken ik. Of daar ben ik geweest. Ik weet nog dat ik een keer een film zag en ze waren toen bezig in de kelders van de Holiday Inn aan West en 57th. Dat was in het hotel waar wij altijd zaten, haha!’

Als eerste Nederlandse band ooit de koppositie van de Amerikaanse hitlijst bereiken: een record dat in handen is van Shocking Blue, de Haagse band die met de hitsingle *Venus* op 7 februari 1970 precies één week op de eerste plaats van de Billboard Hot 100 heeft gestaan. Van de vier bandleden die het Amerikaanse succes mogelijk hebben gemaakt én hebben meegemaakt – zangeres Mariska Veres, gitarist Robbie van Leeuwen, bassist Klaas van der Wal en drummer Cor van Beek – zijn alleen Robbie en Klaas nog in leven, waarvan Klaas het meest bereikbaar is voor interviews. Dus was het voor mij een grote eer om op een frisse dinsdagmiddag in februari 2016 in de Haagse Stadsbrasserie De Ooievaer tegenover Klaas te zitten en met hem te praten over de hoogtijdagen van Shocking Blue in de Verenigde Staten. Een periode die uiteraard gekenmerkt wordt door het internationale succes van *Venus*, een nummer waarbij volgens Klaas alles op zijn plek samenviel. ‘We hadden met *Venus* Cees Schrama erbij, de toetsenist die toen ook bij de Earring speelde, en Dick Bakker als technicus, die later dirigent van het Metropool Orkest is geworden. Dat was een hele muzikale groep bij elkaar. Dan ook nog op vier sporen, maar alles klopte.’ Een combinatie van ‘chemie in de band’, de muzikale klik tussen met name Robbie en Klaas en uiteraard de bijzondere verschijning van Mariska, door Klaas liefdevol omschreven als ‘the goddess’.

De wereldwijde release van de drie minuten en vijf seconden durende single *Venus* opende voor Shocking Blue de deuren van het internationale succes. Toch kwam dit nummer niet eenvoudig tot stand. Zo vertelde manager Cees van Leeuwen in 2012 hoe Robbie met het intro worstelde: ‘Bij *Venus* moest hij het begin hebben, en toen had hij wat en dat was niet lekker. Je had toen een nummer van The Who, die Pete Townsend sloeg dat zo door. En toen zei ik: *Je moet daar een beetje aan denken en je moet het ook een beetje Spaans maken, waardoor het klinkt als een akoestische gitaar die doorslaat*. En dat heeft hij ook gedaan. Dat is het begin geworden.’ Op internet zijn berichten te lezen dat *Venus* enigszins omstreden is. Met een gitaarintro dat doet denken aan The Who’s *Pinball Wizard* en een liedje dat sterke overeenkomsten vertoont met *The Banjo Song* van The Big 3 (Amerikaans folktrio met onder meer Cass Elliot, de latere zangeres van The Mamas & The Papas). Maar omdat dat nummer weer een bewerking is van een nog ouder nummer – *Oh! Susanna* van Stephen Foster – is daar blijkbaar nooit een zaak van gemaakt. Bovendien gebeurt het in de muziekwereld wel vaker dat nieuwe nummers door oudere zijn beïnvloed of geïnspireerd. ‘Wij hebben tijdens onze tournee door Amerika opgetreden in de *Mama Cass Show* [een tv-show van Cass Elliot] in Los Angeles. Ze was enthousiast over *Venus* en

uit niets bleek dat zij het ook maar enigszins herkende als een nummer uit haar eigen repertoire', vertelde Klaas in 2010 daarover.

Mariska, Klaas en Cor hoorden *Venus* voor het eerst tijdens een repetitie bij Robbie thuis. De bandleiden vonden het een goed nummer maar hadden nooit verwacht dat het zo'n grote internationale hit zou worden. Dat verklaarde eind 1969 / begin 1970 dan ook de enigszins gelaten reactie van de band op de snelle opmars van *Venus* in de Amerikaanse hitlijst. Klaas: 'Bij Veronica had je op zondagmiddag de Amerikaanse top honderd. Toen hadden Robbie en ik al gehoord dat wij binnen waren gekomen in de Amerikaanse top honderd. Dat was wel leuk, maar je was gewoon lekker bezig met muziek maken, optredens en allerlei andere dingen. Maar hij ging wel met hele grote sprongen, haha!'



De Amerikaanse hitsingle Venus: de promovisie (links) en de eerste release (rechts)

In rap tempo veroverde Shocking Blue met *Venus* de Verenigde Staten: in oktober 1969 als single uitgebracht, twee maanden later voor het eerst in de Amerikaanse hitlijst en op 7 februari 1970 op de eerste plaats van de Billboard Hot 100... Wat voor veel bands en artiesten een onhaalbare droom is, werd voor de vier muzikanten van Shocking Blue plotseling realiteit. Een historisch moment in de geschiedenis van de Nederlandse popmuziek! De single gooide *I Want You Back* van The Jackson 5 van de koppositie, bleef daar een week staan en werd daarna weer vervangen door de dubbele single *Thank You / Everybody Is a Star* van Sly & the Family Stone. In de Cash Box – volgens sommigen zelfs betrouwbaarder dan Billboard – was *Venus* niet één maar zelfs drie weken bovenaan de hitlijst te vinden. Een bijzondere prestatie waar Klaas ook jaren later met een

mix van trots en verbazing op terugkijkt: ‘In de Cash Box stonden we eerder nummer één, op 31 januari, op mijn verjaardag! (...) Op de tweede plaats stond de eerste hit van de Jackson 5, die hadden we verdreven, haha! Dat was eigenlijk de eerste single van Michael Jackson. En Tom Jones, en Sly en noem maar op. Al die namen, je weet niet wat je ziet. Het is krankzinnig. Led Zeppelin... En dan staat er een Haags bandje tussen, helemaal bovenaan!’ Maar ondanks het goede nieuws stonden de bandleden daar niet lang bij stil, zoals Mariska in 1994 opmerkte: ‘We bleven er vrij koel onder. Ik weet nog dat we op verzoek van een fotograaf een fles champagne openrukten toen de plaat nummer één

*‘Heb ik de hele tijd naast
Tony Joe White gezeten!’*

stond in Amerika. Maar dat was alles. Verder waren we te druk bezig met reizen, optredens en platen maken.’ Maar met deze nuchtere en bescheiden Hollandse houding deden de bandleden zichzelf tekort. Van *Venus* werden in de VS meer dan een half miljoen exemplaren verkocht – een gouden plaat dus – en het was de eerste keer ooit dat een Nederlandse band de eerste plaats van de Amerikaanse hitlijst haalde. Alle reden om trots op te zijn!

Met *Venus* als grote trekker werd ook het album *At Home* een commercieel succes. Volgens Cees zijn daarvan circa anderhalf of twee miljoen exemplaren verkocht, misschien nog wel meer. En plagiaat of niet, met dank aan de cruciale rol van Robbie als componist van de grote hitsingle. ‘Wel briljant hoor, dat die gozer dat schreef’, vertelde Cees in 2012. ‘En een goede producer ook. Hij produceerde het ook hè? Hij had het volledig in zijn hoofd... Als hij een liedje begon in de studio wist hij exact waar hij wilde eindigen. Dat hoorde hij allang in zijn hoofd. Knap hoor. Ja, heel bijzonder jongetje. Er wordt ook maar eens in de zoveel generaties zo iemand geboren.’

Het buitenlandse succes van *Venus* was grotendeels te danken aan Jerry Ross, de directeur van het nieuwe Amerikaanse platenlabel Colossus Records die het nummer in Nederland oppikte en meteen in de VS uitbracht. Een truc die hij later dat jaar zou herhalen met de George Baker Selection (#21 met *Little Green Bag*) en Tee-Set (#5 met *Ma Belle Amie*). Jerry speelde dus een cruciale rol in het Amerikaanse succes van Nederlandse muzikanten in het begin van de jaren zeventig, wat allemaal begon bij een lunch met zijn vrouw en een sales manager in Amsterdam tijdens een rondreis door Europa. ‘De jukebox speelde Wilson Pickett, Aretha Franklin en veel R&B-nummers. Opeens kwam er een plaat met een inspirerend gitaarintro. Ik vroeg de manager van het restaurant wie dat was. Een fantastische plaat! Hij zei dat het de band Shocking Blue uit Amsterdam